

עע"מ 5634/09**בבית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט לערעורים מנהליים**

1. ג'אל חוסיין
2. עמותת חברת פיתוח ראס חמיס
3. האני עלאמי
4. עמותת אדם טבע ודין
5. האגודה לזכויות האזרח בישראל

ע"י ב"כ עו"ד טלי ניר ו/או נסרין עליאן
מהאגודה לזכויות האזרח בישראל
טל. 02-6521218 פקס. 02-6521219

וע"י עו"ד קרן הלפרין מוסרי
מעמותת אדם טבע ודין אגודה ישראלית להגנת הטביבה
טל. 03-5669939 פקס. 03-5669940

המעוררים

נ ג ד

1. עירית ירושלים

ע"י עו"ד דן בן טל מאגף היועמ"ש לעיריה
טל. 02-6297586 פקס. 02-6297125

2. משרד החינוך

על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים ירושלים
טל': 02-6466588 ; פקס': 02-6467011
טל' ישיר: 02-6466686 / 02-6466354

3. מפעל אחים קורדיה בע"מ

ע"י ב"כ עו"ד ג'ורג' שוקרי
טל. 02-5325413 פקס. 02-5325440

המשיבים**הודעה מטעם המשיב 2**

1. המעוררים מבקשים לבטל את פסק דינו של בית המשפט קמא ולהורות למשיבים 1-2 להסדיר את את לימודי תלמידי בית ספר שועפט ג' על-ידי איתור מבנה אחר במקום המבנה בו הם לומדים כעת בסמוך למפעל המשיב 3 המסכן אותם, ולחילופין השבתם לבתי הספר בהם למדו בשנת הלימודים תשס"ח, ולחילופי חילופין להורות למשיבים לשאת בעלות לימודיהם במוסדות חינוך אחרים.
2. בית הספר נשוא הערעור פועל למן ראשית שנת הלימודים תשס"ט (ספטמבר 2008). בבית הספר לומדים כ- 750 תלמידים. עירית ירושלים, המופקדת על הקצאת מבנים בתחומה, שכרה ושיפצה מבנה ששימש לצאן ובקר והסבה אותו לבית ספר, על-מנת ליתן מענה לתלמידים הנוסעים אל בתי ספר מחוץ לאזור מגוריהם תוך מעבר יומיומי במחסום. המבנה ממוקם בצמוד למפעל המשיב 3, שעיסוקו בייצור מכסי ביוב הנמכרים לרשויות מקומיות. פעולת הייצור כרוכה בהתכת מתכות. מדובר במפעל קטן/בינוני, ומעירית ירושלים נמסר, כי נכון לעת הזו הוא פועל שעות בודדות בשבוע

שלא בשעות הלימודים, אולם הדבר אינו מגובה בהתחייבות מפורשת לכך. בצד פעולות להגברת האכיפה על עמידת המפעל בתנאים לרשיון העסק שנקבעו למפעל על-ידי המשרד להגנת הסביבה, פעלה העירייה בדרכים שונות לאיתור מבנה חלופי או שכירת מבנה המפעל עצמו על-מנת להפסיק את פעילות המפעל במקום ולהרחיב את מבנה בית הספר. מאמצים אלה לא נשאו עד כה פרי. בית המשפט קמא החליט שלא להתערב בהחלטה להמשיך ולקיים את בית הספר במקום.

3. במסגרת הערעור הוגשה בקשה להגשת ראייה חדשה, והיא מכתבו של מנהל מחוז ירושלים של המשרד להגנת הסביבה, מר שוני גולדברגר, מיום 24.6.09, בו הוא מביע התנגדותו לקיום בית הספר בסמוך למפעל. נוכח תוכנו של המכתב, מסכים המשיב 2 להגשתו.

4. המשיב 2 מתכבד להודיע לבית המשפט הנכבד, כי לאחר הגשת הערעור הורחב הבירור אל מעבר לתשתית שהונחה לפני בית המשפט הנכבד קמא, ונתקבלה התייחסות גורמי מקצוע במשרד הבריאות ובמשרד להגנת הסביבה. לאחר קבלת התייחסותם, העמדה היא, כי הגם שהמפעל עומד, ככלל, בתנאי הרשיון ובתקנים המחייבים (זאת בשונה מעמדת העותרים) אין המבנה הסמוך מתאים לקיום בית ספר עקב סמיכותו למפעל, ועל המשיבה 1 לפעול, בסיוע המשיב 2, למציאת פתרון, לרבות איתור מבנה אחר לקיום בית הספר ופתרונות נוספים אותם יש לבחון.

5. בשים לב למצוקת מבני החינוך הקשה במזרח ירושלים, הנידונה בהרחבה במסגרת בג"צ 5185/01 חמדאן ואח' נ' עיריית ירושלים ואח', ולמאמצים הרבים והממשיים שעשתה ועושה המשיבה 1 למציאת פתרון אחר, נחוץ למשיבים פרק זמן לצורך מציאת פתרון כאמור.

מקרה זה הינו חלק מבעיה רחבת היקף של חוסר בכיתות במזרח ירושלים, אשר הטיפול בה מלווה אף על-ידי בית משפט נכבד זה למן שנת 2001 במסגרת בג"צ 5185/01, ושלפתרונה נערכים המשיבים 1 ו-2 בתוכנית רחבה רב שנתית, הכרוכה בהפקעת קרקעות והשלמת תכנון מבני חינוך נוספים ובנייתם בפועל, על כל תתי השלבים הכרוכים בכל אלה (ראו, למשל, ההחלטה האחרונה שניתנה בעתירה זו ביום 1.7.09). אשר למקרה הקונקרטי דנו, הרי בית המשפט הנכבד קמא פירט בהרחבה את מאמצי המשיבה 1 לאיתור פתרון מהיר יותר בדרכים שונות, לרבות משא ומתן לשכירת מבנה המפעל, פרסום מודעה לאיתור מבנים קיימים שניתן לשכור, בדיקת מבנים שהציעו המערערים וכדומה. הנסיונות אמנם טרם צלחו אולם בית משפט קמא הנכבד ציין כי העיריית עשתה כל מאמץ לאתר פתרון, וכי התרשם כי הצהרתה כי תפעל למציאת פתרון בעתיד הינה כנה וניתנת מתוך כוונה מלאה לקיימה. כעת נחוץ פרק זמן נוסף להגברת המאמצים למציאת פתרון.

בימים אלה, משהורחב הבירור ונתקבלה התייחסות גורמי המקצוע במשרד הבריאות ובמשרד להגנת הסביבה, שוקדים הגורמים במשרד החינוך והגורמים בעיריית ירושלים על הגברת המאמצים לבחינת חלופות לפתרון.

6. אשר לסעדים החלופיים שזכרו בעתירה, הרי מן המשיבה 1 נמסר, כי הסעד החלופי הנוגע להשבת התלמידים לבתי הספר בהם למדו בשנת הלימודים תשס"ח אינו אפשרי, משום שמקומותיהם נתפסו במלואם על-ידי תלמידים אחרים, בשים לב לגידול במספר התלמידים במזרח העיר.

7. אשר לסעד הנוגע למימון עלות לימודי התלמידים במוסדות חינוך אחרים, הרי המשיב 2 יטען כי יש לדחות סעד זה. יודגש, כי סעד זה נידון בהרחבה בבג"צ 5373/08 אבו לבדה ואח' נ' שרת החינוך ואח', אשר הוגש על-ידי האגודה לזכויות האזרח והתמקד בסעד זה, והעתירה ממתינה למתן פסק דין. תמצית טענת משרד החינוך שם הינה, כי אין לקבל סעד זה מן הטעם שהמשיב 2 משתתף בתקציבי מוסדות מוכרים שאינם רשמיים על דרך תקצוב בתי הספר ב- 65%-75% מעלות שעות הלימוד, ולפי ס' 11א לחוק חינוך ממלכתי תשי"ג-1953 אף על הרשות המקומית להשתתף בתקציב מוסדות החינוך המוכרים שאינם רשמיים באותו שיעור בו משתתף משרד החינוך. זהו התקצוב לבתי הספר המוכרים שאינם רשמיים והוא נעשה דרך בתי הספר ולא באמצעות תשלום דרך התלמידים. משרד החינוך שוקד על מתן פתרון למצוקה הכללית, כפי דיווחיו במסגרת בג"צ 5185/01, וביצע פעולות והעביר תקציבים שאפשרו להגדיל משמעותית את מספר התלמידים הלומדים בבתי ספר רשמיים במזרח העיר. הטלת נטל לממן גם את הוצאות התלמידים בבתי הספר המוכרים (כשמונה מאות בתיק דנן) תהווה נטל כבד ביותר על תקציבו המוגבל של משרד החינוך.
8. לאור כל האמור, עמדת המשיב 2 היא, כי על המשיבה 1 לפעול, בסיוע המשיב 2, למציאת פתרון לבית הספר, ובית המשפט הנכבד מתבקש לאפשר פרק זמן לבחינת חלופות נוספות על אלה שנבחנו עד כה לצורך מציאת פתרון כאמור, ויורה למשיבים לעדכן את בית המשפט הנכבד בתוצאות מאמציהם.

היום, י"ד אב תשס"ט, 04 אוגוסט 2009

שוש שמואלי
סגן בכיר א' לפרקליט המדינה